

Plato, *Theaetetus*, 167d-168c, rec. W.F. Hicken; *Platonis opera*, T. I, Oxford Classical Texts, Clarendon, Oxford 1995.

[167.d] ... καὶ οὕτω σοφώτεροί τε εἰσιν ἕτεροι ἐτέρων καὶ οὐδείς ψευδῆ δοξάζει, καὶ σοί, ἔαντε βούλη ἔαντε μή, ἀνεκτέον ὄντι μέτρω· σώζεται γὰρ ἐν τούτοις ὁ λόγος οὗτος. ὦ σὺ εἰ μὲν ἔχεις ἐξ ἀρξῆς ἀμφισβητεῖν, ἀμφισβῆται λόγῳ ἀντιδιεξεληθών· εἰ δὲ δι' ἐρωτήσεων βούλει, δι' ἐρωτήσεων· οὐδὲ γὰρ τοῦτο φευκτέον, ἀλλὰ πάντων μάλιστα διωκτέον τῷ νοῦν ἔχοντι. ποίει [167.e] μέντοι οὕτως· μὴ ἀδίκει ἐν τῷ ἐρωτᾶν. καὶ γὰρ πολλή ἀλογία ἀρετῆς φάσκοντα ἐπιμελεῖσθαι μηδὲν ἄλλ' ἢ ἀδικούντα ἐν λόγοις διατελεῖν. ἀδικεῖν δ' ἐστὶν ἐν τῷ τοιούτῳ, ὅταν τις μὴ χωρὶς μὲν ὡς ἀγωνιζόμενος τὰς διατριβὰς ποιῆται, χωρὶς δὲ διαλεγόμενος, καὶ ἐν μὲν τῷ παίζῃ τε καὶ σφάλῃ καθ' ὅσον ἂν δύνηται, ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι σπουδάζῃ τε καὶ ἐπανορθοῖ τὸν προσδιαλεγόμενον, ἐκεῖνα μόνα αὐτῷ ἐνδεικνύμενος [168.a] τὰ σφάλματα, ἃ αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν προτέρων συνουσιῶν παρεκέκρουστο. ἂν μὲν γὰρ οὕτω ποιῆς, ἑαυτοὺς αἰτιάσονται οἱ προσδιατρίβοντές σοι τῆς αὐτῶν ταραχῆς καὶ ἀπορίας ἄλλ' οὐ σέ, καὶ σὲ μὲν διώξονται καὶ φιλήσουσιν, αὐτοὺς δὲ μισήσουσι καὶ φεύξονται ἀφ' ἑαυτῶν εἰς φιλοσοφίαν, ἵν' ἄλλοι γενόμενοι ἀπαλλαγῶσι τῶν οἱ πρότερον ἦσαν· ἐὰν δὲ τὰναντία τούτων δρᾶς ὥσπερ οἱ πολλοί, τὰναντία συμβήσεται σοι καὶ τοὺς συνόντας ἀντὶ φιλοσόφων [168.b] μισοῦντας τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἀποφανείς ἐπειδὴν πρεσβύτεροι γένωνται. ἐὰν οὖν ἐμοὶ πείθῃ, ὃ καὶ πρότερον ἐρρήθῃ, οὐ δυσμενῶς οὐδὲ μαχητικῶς ἄλλ' ἴλεω τῇ διανοίᾳ συγκαθεῖς ὡς ἀληθῶς σκέψῃ τί ποτε λέγομεν, κινεῖσθαί τε ἀποφαινόμενοι τὰ πάντα, τό τε δοκοῦν ἐκάστῳ τοῦτο καὶ εἶναι ἰδιώτη τε καὶ πόλει. καὶ ἐκ τούτων ἐπισκέψῃ εἴτε ταῦτ' εἴτε καὶ ἄλλο ἐπιστήμη καὶ αἴσθησις, ἄλλ' οὐχ ὥσπερ ἄρτι ἐκ [168.

c] συνηθείας ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων, ἃ οἱ πολλοὶ ὅπη ἂν τύχωσιν ἔλκοντες ἀπορίας ἀλλήλοις παντοδαπὰς παρέχουσι. Ταῦτα, ὦ Θεόδωρε, τῷ ἐταίρῳ σου εἰς βοήθειαν προσηρξάμην κατ' ἐμὴν δύναμιν σμικρὰ ἀπὸ σμικρῶν· εἰ δ' αὐτὸς ἔζη, μεγαλειότερον ἂν τοῖς αὐτοῦ ἐβοήθησεν.